

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Mt 18, 23 – 35

Text: 2 Kor 6, 1 – 10 *Jako spolupracovníci na tomto díle vás napomínáme, abyste milost Boží nepřijímali naprázdno, vždyť je psáno: 'V čas příhodný jsem tě vyslyšel, v den spásy jsem ti přispěl na pomoc.' Hle, nyní je čas příhodný, nyní je den spásy! Nikomu nedáváme v ničem příležitost k pohoršení, aby tato služba nebyla uvedena v potupu, ale ve všem se prokazujeme jako Boží služebníci, v mnohé vytrvalosti, v souženích, tísních, úzkostech, pod ranami, v žalářích, nepokojích, vyčerpání, v bezesných nocích, v hladovění; prokazujeme se bezúhonností, poznáním, trpělivostí, dobrotivostí, Duchem svatým, nepředstíranou láskou, slovem pravdy, mocí Boží. Jsme vyzbrojeni spravedlností k útoku i k obraně, procházíme slávou i pohanou, zlou i dobrou pověstí; mají nás za svědce, a přece mluvíme pravdu; jsme neznámi, a přece o nás všichni vědí; umíráme - a hle, jsme naživu; jsme týráni, a přece nejsme vydáni smrti; máme proč se smutit, a přece se stále radujeme; jsme chudí, a přece mnohé obohacujeme; nic nemáme, a přece nám patří vše.*

Vstoupili jsme do postního období. Je to čas pokání, pokorné kajícínosti, uvědomování si svých vin a lítost nad nimi. Na konci však čeká naděje pro každého kajícího hříšníka, neboť předvelikonoční postní období ústí do centrální zvěsti evangelia, že Ježíš byl ukřižován za naše hříchy, zemřel a třetího dne vstal z mrtvých. Tento Boží čin spásy pro nás znamená, že i my máme zemřít starému životu i s jeho skutky, a povstat k životu novému, ve spravedlnosti a pravdě. Pokání není nějaké sebemrškačství nebo uložený trest, nýbrž cesta očistění (katarze). Cesta naděje, vyvěrající z touhy po obnově života s Bohem. Je jisté, že tato poloha zbožnosti není vyhrazena pouze postnímu období, ale postní období je tu proto, aby pomohlo tento děj v nás znovu nastartovat, vyvolat nebo připomenout. Nebezpečí přijímání laciné milosti je reálné. To je nebezpečí, při němž si z evangelia vybereme pouze zvěst o tom, že nám bylo odpuštěno, ale už to nemá další vliv na naše jednání – podobně jako tomu bylo u nemilosrdného služebníka, jemuž byl odpuštěn veliký dluh, ale on sám odpustit nedokázal, a tím přijal královskou milost nadarmo.

Dnešní epistolní perikopa nás tedy na počátku postního období ústy apoštola Pavla napomíná: „Protož napomáhající, i napomínáme vás, abyste milosti Boží nadarmo nebrali.“ Kralické znění tohoto verše lépe vyjadřuje, že apoštolské napomínání má napomáhat našemu spasení. Že je to pro nás pomoc a ne kritika, která sráží a ubíjí. To, že vezmeme Boží milost nadarmo, se stane velice snadno. Apoštol v předcházejících verších vyslovuje základní zvěst evangelia, že v Kristu Bůh usmířil svět se sebou a nepočítá lidem jejich provinění. To by si mohl někdo vyložit podobně jako ten nemilosrdný služebník, a sice tak, že nyní dostal svobodu k tomu, aby znovu hřešil. Setřásl ze sebe hrozbu těžkého trestu a nic mu už nehrozí, ničeho se nemusí bát, může dál hřešit, protože počítá s tím, že mu bude zase vždy odpuštěno. Ale tento účel Boží odpuštění nemá. Bůh nám odpouští proto, aby nás proměnil. Ne abychom mohli znovu hřešit, ale naopak, abychom mohli přestat hřešit. Abychom získali svobodu k novému životu.

Všichni jsme se narodili na tento svět jako ti, kteří jsou pod mocí hříchu, nemajíce slávy Boží. Ale ve křtu byla nad námi zvěstována Boží milost, přinášející úžasné osvobození a radost ze spásy. Každý z nás, kdo jsme byli pokřtění, stali jsme se účastníky Boží milosti. Bylo nad námi vysloveno, že i pro nás platí milost Boží. Jsme jako ten služebník, který vyšel od svého Pána svoboden, protože dostal milost. Byla mu dána nová šance, nový život. Pro nás to symbolizuje ta chvíle, kdy jsme byli pokřtění. Ale to už je dávno. Od té doby uplynulo hodně vody v potoce. A v našem životě se dnes a denně hromadí nový a nový nános hříchu. A apoštol Pavel říká: Ten čas, kdy jsi byl vysvobozen a očistěn milostí Boží není pouze okamžik křtu, nebo konfirmace nebo tvého uvěření v Krista. Ten čas je i nyní. I nyní je čas příhodný, nyní je den spásy. To, že jsi kdysi přijal Boží milost, neznamená, že nyní ji už nepotřebuješ. Boží milost si nelze nasbírat do zásoby, neboť už druhý den nasmrádne hříchem, jako mana na poušti, ponechaná do druhého dne. Dnes je tu opět chvíle pro to, abys přijal Boží milost. Nikoli nadarmo, ale jako proměňující moc ve svém životě.

Dále apoštol píše: „Nikomu nedáváme v ničem příležitost k pohoršení, aby tato služba nebyla uvedena v potupu.“ Říci jako apoštol, že nikomu nedáváme v ničem příležitost k pohoršení, to může jen křesťan, který dnes a každodenně přijímá do svého života novou Boží milost. Pravda, lidé se budou nad námi křesťany pohoršovat vždycky, i bez příčiny, s tím musíme počítat, ale nám má jít o to, abychom k tomu sami nezavdávali příčinu a především nepohoršovali Pána Boha. Je třeba pochopit, že apoštol se tu nijak nevychloubá svojí domnělou bezúhonností. On celou svoji existenci vidí ve světle Boží milosti. A protože člověk je tvor porušený s trvalým sklonem k hříchu, i potřeba Boží milosti je u něj permanentní. Je tragickým omylem domnívat se, že milost udělená ve křtu dělá ze mě už napořád člověka spravedlivého. Každá domnělá bezúhonnost už velmi záhy zapáchá, a náš oděv je vždy znovu potřísněn hříchem a působí odpudivě. Bez vědomí neustálé milosti bychom nikdy nebyli svobodní k životu podle Boží vůle. Stále by nás sráželo k zemi přesvědčení, že to přece nemá cenu. Kdybychom přijali, že jsme za své viny nadobro odsouzeni, nemělo by vůbec cenu se o něco v životě snažit. Ale Boží milost nás osvobozuje k novému životu. Když se každý den pro nás stane dnem spásy, když i dnes vykročíme kupředu v novotě života, jedině tak lze spolu s apoštolem Pavlem říci, že „nikomu nedáváme v ničem příležitost k pohoršení, aby tato služba nebyla uvedena v potupu.“

Naše zkušenost však říká, že svou službu Bohu často v potupu uvádíme, a to tím, že nežijeme jako spasení, jako obrácení lidé, kteří se nechávají Bohem vést a proměňovat na každý den. Proto potřebujeme, aby každý den byl pro nás dnem spásy. Každý den potřebujeme být obráceni k Pánu. Jinak budeme vždycky své křesťanství uvádět v potupu a budeme působit oprávněné pohoršení v lidech kolem nás.

Apoštol Pavel také připomíná, abychom pamatovali na to, že všude a ve všem se prokazujeme jako Boží služebníci. Jestliže jsme jednou křesťany, tak reprezentujeme svého Pána, i když nám to přináší těžkosti a protivenství.

My máme reprezentování většinou spojeno s jakýmsi reprezentativním vystupováním, tedy s jakousi výkladní skříní toho nejlepšího, co můžeme předvést. Ale reprezentovat Boží zájmy na tomto světě není z pohledu apoštola nic pohodlného ani žádostivého na pohled. Je to spojeno s mnohými útrapami a těžkostmi. Pavel dlouze vypočítává, v čem všem se prokazuje jako služebník Boží. Píše: „Ve všem se prokazujeme jako Boží služebníci, v mnohé vytrvalosti, v souženích, útsni, úzkostech, pod ranami, v žalářích, nepokojích, vyčerpanosti, v bezesných nocích, v hladovění (v postu). Tedy žádná pohodička. V takových situacích, říká Pavel: „se prokazujeme bezúhonností, poznáním, trpělivostí, dobrotivostí, Duchem svatým, nepředstíranou láskou, slovem pravdy, mocí Boží.“ Na jedné straně tu jsou útrapy a soužení, na druhé straně bezúhonnost, láska a pravda. Ty nejvyšší křesťanské ideály se snoubí s mnohým utrpením. Pro křesťanskou existenci je to charakteristické. Stejně tak jako lidská slabost a porušenost, která nás na jedné straně stahuje do hříchu, je na druhou stranu podpírána a nesena Boží milostí a slitováním. A Pavel v líčení protikladů pokračuje: „Jsme vyzbrojeni spravedlností k útoku i k obraně, procházíme slávou i pohanou, zlou i dobrou pověstí; mají nás za svůdce, a přece mluvíme pravdu; jsme neznámí, a přece o nás všichni vědí; umíráme - a hle, jsme naživu; jsme týráni, a přece nejsme vydáni smrti; máme proč se rmoutit, a přece se stále radujeme; jsme chudí, a přece mnohé obohacujeme; nic nemáme, a přece nám patří vše.“ Vydržet všechna ta napětí a protichůdné síly života a smrti, to je podstata křesťanského zápasu víry, zápasu, který by byl marný, nebýt Boží milosti a slitování.

Bratři a sestry, při čtení těchto řádků si znovu a znovu uvědomuji, jak mnoho mi schází k tomu, abych druhě nepohoršoval, ale náležitě reprezentoval svého Pána, jemuž sloužím. Jak často je naše bezúhonnost pouze domnělá, jak často nám schází poznání, trpělivost i dobrotivost, tedy ovoce Ducha svatého, jak naše slovo není vždy jen pravda – ano ano a ne ne, kolikrát jsme už někoho ranili či urazili svým neuváženým slovem. Znovu vidíme, jak našemu svědectví schází Boží moc, patrná na těch, kdo žijí novým životem. Proto je tento oddíl pro mě výzvou k pokání, k nápravě, k omluvě za své chování, a k vyznání svých vin vůči Bohu i vůči vám, bratři a sestry. S tímto vyznáním chci vstoupit do postního období a prosím o odpuštění vás všechny, které jsem nějak ranil, zklamal, urazil či pohoršil. Chcete-li se někdo z vás připojit k vyznávání vin, učíňte tak spolu se mnou teď bezprostředně po kázání. Neboť nyní je čas příhodný, nyní je den spásy, kdy máme možnost vyznat své viny před Bohem a prosit o smíření uprostřed tohoto shromáždění. Myslím, že takto zahájit postní období je namístě. Povstaneme k vyznání vin.

Vyznání vin:

Pokořme se před svatým Bohem a v tichosti srdcí myslíme na svá provinění, na své zlé skutky, jimiž jsme porušili smlouvu s Bohem, myslíme na své nesplněné úkoly...

Před tebou, Bože, i před těmi, jimž jsme ublížili, vyznáváme své hříchy. / Potvrďte, bratři a sestry, své vyznání hlasitě, slovem: **Vyznávám.**

A přece před tebe, Pane, předstupujeme s nadějí na odpuštění pro milost tvého Syna Ježíše Krista, který za nás zemřel a pro nás je živ. Věříme v moc jeho smrti a vzkříšení pro nás. / Potvrďte každý sám za sebe hlasitě, slovem: **Věřím.**

Pamětliví toho, že Bůh v Kristu odpustil i nám, odkládáme nyní všechn hněv i výčitky, které máme jedni vůči druhým a odpouštíme těm, kdo nám ublížili. / Potvrďte, bratři a sestry své odpuštění hlasitě slovem: **Odpouštím.**

Poslyšte **Slovo milosti:** Kdo toto ve svém srdci vyznává, ať nepochybuje, že mu jsou jeho viny odpuštěny. Odpuštění zůstává, dokud v tomto vyznání vytrváme, bez ohledu na to, že je při nás ještě mnoho slabosti.

Přímluvná modlitba: Pane náš, ved' nás k trvalému pokání i všechny ty, kdo upadají do pokušení hledat smysl svých životů v povrchnosti, v majetku, v pohodlí a blahobytu. - Prosíme tě za ty, kdo v boji s pokušením prohráli, neznají tvou osvoboditelskou moc a ztratili pro sebe nadějí. Ved' nás k pokání tam, kde jsme v pokušení opouštět společenství tvého lidu, nevážit si tvého slova, opomíjet modlitby a zapomínat na ty, kdo potřebují naši lásku. - Dej, ať postní čas je pro nás dobou zamyšlení se nad smyslem svého života a dobou obnovy křestních slibů. Dej, aby se zbloudilí k tobě navrátili a všichni se posílili v lásce ke Kristu a jeho království. Ved' k pokání svou církev tam, kde podléhá pokušení stavět na jiném základě nežli na tom, který je položen v tobě; kde nehledá jednotu; kde zapomíná na misi; kde se nemodlí za tento svět. - Zjev nám v Ukřižovaném a Vzkříšeném jediný základ církve a spasení pro všechny končiny země. Dej to nám, i všemu svému lidu ve světě. Amen.